

Nyköpings tingsrätts förordnandesystem

Reviderad 2026-10-12

1. Inledning

Tingsrätten använder ett förordnandesystem där advokater m.fl. kan anmäla intresse för uppdrag som offentlig försvarare, målsägandebiträde, särskild företrädare för barn, god man, rättegångsbiträde, boutredningsman, skiftesman och bodelningsförrättare.

Tingsrätten använder en digital uppdragslista. Listan är områdesindeldad på två områden; Nyköping och Katrineholm. De advokater och jurister som är verksamma i Nyköping, Oxelösund, Gnesta och Trosa hör till Nyköping och de advokater och jurister som är verksamma i Katrineholm, Flen och Vingåker hör till Katrineholm. Skälet till denna uppdelning är att det ibland finns önskemål om snabb inställelse från polisen i Nyköping respektive Katrineholm. Det är också en rättssäkerhetsfråga för den enskilde att lätt kunna komma i kontakt med och träffa sitt rättsliga biträde. För det fall någon tydlig koppling till angivna orter saknas kommer uppdragen att fördelas ut jämnt enligt listan.

Förordnandesystemet används när det inte finns önskemål om att en särskild advokat, biträdande jurist vid advokatbyrå eller annan jurist ska förordnas för ett uppdrag. Om en särskild person begärts görs på vanligt sätt en prövning av om det är lämpligt att han eller hon förordnas.

Syftet med förordnandesystemet är framför allt att enskildas behov av rättsligt biträde ska tillgodoses på ett snabbt och enkelt sätt, samtidigt som den som förordnas ska vara lämplig för uppdraget så att den enskilde får kvalificerad rättslig hjälp. Det är den domstol som förordnar rättsliga biträden som ansvarar för att lämplighetskravet är uppfyllt och att det finns tillräckligt underlag för en ändamålsenlig lämplighetsbedömning, bl.a. tillräcklig kännedom om den jurist som vill förordnas. Har domstolen inte tillräckligt underlag kan juristen i fråga nekas att tas med på listan. (Se bl.a. Justitiekanslerns beslut av den 23 november 2022, dnr 2022/887). Syftet med förordnandesystemet är även att säkerställa att fördelningen av uppdrag sker på ett tydligt, sakligt och förutsebart sätt och att det inte förekommer någon orättfärdig konkurrensbegränsning.

2. Interesseanmälan m.m.

Intresse för att tas upp för viss typ av uppdrag inom förordnandesystemet anmäls till tingsrätten (nykopings.tingsratt@dom.se). Det är upp till den som anmäler intresse att lägga fram utredning avseende det som kvalificerar denne för sökta uppdrag, så som relevant utbildning och erfarenhet (t.ex. notarietjänstgöring och erforderliga utbildningar hos advokatsamfundet). Sökanden ska även visa att övriga krav som framgår av riktlinjerna är uppfyllda. Ändras förutsättningar i något avseende ska det omgående anmälas till tingsrätten. Även ändrade kontaktuppgifter ska omgående anmälas till tingsrätten, liksom förhinder att åta sig uppdrag.

Lagmannen beslutar i vilken utsträckning den som anmält intresse för olika uppdrag uppfyller ställda krav samt om jurister på byråer utanför advokatsamfundets verksamhet ska föras upp på listan.

Tingsrätten godtar att den som antagits som advokat tilldelas vanliga försvararuppdrag. För försvararuppdrag avseende grov brottslighet, med ett straffminimum om fyra års fängelse eller mer, godtar tingsrätten (om inte dispens finns) den advokat som har mer än fem års erfarenhet av sådana uppdrag. (Jämför i övrigt Sveriges advokatsamfunds huvudstyrelses särskilda vägledande uttalande den 13 juni 2024, cirkulär nr 17/2024).

3. Riktlinjer

Grundläggande krav

Advokat, biträdande jurist på advokatbyrå eller annan jurist som vill föras upp på tingsrättens förordnandelista ska vara lämplig för den typ av uppdrag som ansökan avser. Han eller hon ska vidare bedriva verksamhet inom Nyköpings tingsrätts domsaga, dvs. inom någon av Nyköpings, Flens, Gnesta, Katrineholms, Oxelösunds, Trosa och Vingåkers kommuner. För att uppfylla detta krav ska han eller hon i någon av dessa kommuner ha sitt primärkontor eller ett mottagningskontor som uppfyller advokatsamfundets krav på en god kontorsorganisation (se Sveriges advokatsamfunds Vägledande regler om god advokatsed).

Fördelningen av uppdrag

Om en uppdragsförfrågan avböjs går frågan vidare till nästa namn på förordnandelistan. Hänvisning till annan person godtas inte.

Om den jurist som står på tur på listan inte går att nå per telefon under kontorstid eller om svar inte kan lämnas inom en timme kontaktas i stället nästa person på listan. Det gäller också i de fall en förfrågan görs via e-post om svar inte har kommit in till tingsrätten inom en timme.

Om någon önskar en särskild advokat eller jurist räknas inte detta in i de uppdrag som fördelas enligt förordnandesystemet.

För att en biträdande jurist på advokatbyrå ska få uppdrag som målsägandebiträde krävs att han eller hon tidigare haft sådana uppdrag, är tingsmeriterad eller har arbetat minst ett år som biträdande jurist. För att en jurist som inte arbetar på en advokatbyrå ska få uppdrag som målsägandebiträde krävs att juristen tidigare haft sådana uppdrag, är tingsmeriterad eller har arbetat som juridiskt biträde eller motsvarande i minst två år.

För uppdrag att företräda barn som särskild företrädare krävs särskilda kunskaper i humanjuridik samt kunskap om barn och brott i nära relationer.

För personer under 18 år bör i första hand advokater med särskild erfarenhet av ungdomsmål förordnas som offentlig försvarare.

I mål som avser särskilt allvarlig eller komplicerad brottslighet bör enbart advokat med erfarenhet inom aktuellt område förordnas som målsägandebiträde respektive särskild företrädare för barn.

4. Övrigt

Om den som förts upp på förordnandelistan visar sig vara olämplig för den typ av uppdrag som listan avser eller inte längre uppfyller de krav som tingsrätten ställer kan

lagmannen besluta att han eller hon ska tas bort från listan. Detsamma gäller om personen aldrig är nåbar eller alltid tackar nej till uppdrag.

Tidsspillan och reskostnad ska normalt debiteras från den adress inom domsagan som angetts i intresseanmälan för uppdrag enligt förordnandesystemet (jfr NJA 2021 s. 520). Den som fått uppdrag via tingsrättens förordnandelista på grund av att han eller hon har ett mottagningskontor inom domsagan får alltså normalt inte begära ersättning för tidsspillan och reskostnader från sitt primärkontor.

Det erinras om att substitution av uppdrag endast får ske om det finns uttryckligt lagstöd. Substitution ska alltid anmälas till domstolen och kräver rättens tillstånd.

5. Ikraftträdande

Riktlinjerna, liksom den nya digitala förordnandelista, tillämpas från och med den 13 januari 2025.